

Nexø Børnehus Foto: Berit Hvassum

Fire år siden at Nexø Børnehus centraliserede kommunal pasning på Østbornholm:

Børnehusleder: Flest fordele ved store børnehuse

Af Elisabeth Krogh

BØRNEPASNING

Ville det blive en børnefabrik, når regionskommunen lukkede de to sidste kommunale børnehaver i Nexø og flyttede al kommunal pasning i Nexø/Balka/Snogebæk-området til et stort nybygget børnehus på adressen Industrivej 11 i Nexø?

Det var nogle forældres bekymring, da Nexø Børnehus åbnede for fire år siden.

Ville børnene forsvinde i det store hus med op til hundrede børn, ville de vide, hvilken voksen de skulle gå til, og ville de blive set?

På fredag fejrer børn, forældre og ansatte børnehusets 4 års fødselsdag med kagemand, og Anne-Mette Tranberg, faglig pædagogisk leder af Nexø Børnehus, mener, at de fire år har vist, at der er flest fordele ved et stort børnehus fremfor de flere, men mindre og nedslidte børnehaver/vuggestuer, som børn og personale før havde til rådighed.

Rolig stemning

Klokken 14.00 tirsdag eftermiddag er der utroligt stille i børnehuset, der ellers p.t. har 85 børn indskrevet.

Børnene er på stuerne og får æblegrød på hver deres stue. På hver stue er der flere voksne til stede og stemningen er helt rolig og fredelig.

Vuggestuebørn og børnehalebørn er fordelt på hver tre stuer.

Børnehaven er normeret til ialt 102 børn, men har i gennemsnit haft 85-90 børn, oplyser Anne-Mette Tranberg.

– Et ret stort hold gik ud i sommer, så vi har plads til flere og modtager flere børn både til vuggestue og børnehave de kommende måneder.

Børnehuset har 23-24 ansatte inklusiv køkkenpersonalet, oplyser Anne-Mette Tranberg.

En tv-udsendelse "Daginstitutioner bag facaden" i efteråret dokumenterede, at der i den filmede københavnske børnehaver ikke var tid til børnene, og at de ofte kunne gå alene rundt i timevis uden voksenkontakt. Samtidig er det et faktum, at Bornholm har mange børn, som mistrives.

Anne-Mette Tranberg oplever ikke, at det er den virkelighed, der er i Nexø Børnehus.

Hvordan sikrer I, at I ser alle i så stor en institution?

– Børnene hører til på en stue, og der er faste voksne tilknyttet, som har ansvaret for deres gruppe af børn. Der er altid en voksen, som barnet kender. Jeg kender også selv alle børn i Børnehuset og deres forældre, siger Anne-Mette Tranberg.

Hun mener, at de problemer, man så i tv-udsendelserne, blandt andet netop kan forebygges ved at være en stor institution.

– I et større hus kan vi hjælpe hinanden. Når man er flere medarbejdere, har man også flere forskellige kompetencer og kan hjælpe og støtte hinanden og give faglig sparring. Selv om der er næsten 90 børn i huset, løber de jo ikke vildt rundt over det hele, men er i hver deres afdeling, ligesom børnehaver og vuggestue har hver deres legeplads, tilføjer hun.

Bygget til børn

Overordnet set ser Anne-Mette Tranberg flest fordele ved det store børnehus frem for eksempelvis børnehaven Karlsruvognen, hvor hun tidligere selv var leder.

– Det gør rigtig meget, at huset her er bygget til børn. Blandt andet at børnehuset er i et plan. Der er gulvvarme, god akustik, store vinduer og ikke en masse mærkelige krinkelkroge, og det fysiske arbejdsmiljø er meget bedre. Dertil kommer den meget store legeplads, der også er

Bliver det for industrielt med en børnehaver til 100 børn – og så på Industrivej, var frygten hos nogle, da al kommunal pasning i Nexø blev samlet i Nexø Børnehus. Men den frygt, mener børnehusets leder Anne-Mette Tranberg er ubegrundet. Tværtimod giver det store børnehus mange nye muligheder, mener hun. Foto: Berit Hvassum

i Nexø Børnehus

- I den seneste tilsynsrapport for Nexø Børnehus er tilsynsførendes kommentarer, at Nexø Børnehus har fået skabt et rigtig godt fundament i løbet af de små to år, børnehuset da havde eksisteret. Institutionen arbejder målrettet på at skabe aktiviteter mellem børnehaver og vuggestue. Forældrene rapporterer stor tilfredshed med madordningen, blandt andet at det er rigtig godt i forhold til kræsenhed og det, at børnene kan spejle sig i hinanden.
- Der er stor søgning til institutionen. Både fra andre dagtilbud og udenfor. Der sker en god integration mellem de tosprogede børn og danske børn. Stueopdelingen gør, at alle børn integreres på en god måde og at det er muligt at bevare et godt fokus fra personalets side, lyder tilsynsførendes vurdering.
- Børnehuset erstattede i januar 2016 de to tidligere daginstitutioner i Nexø, Karlsruvognen og Stjernehuset, der lå i henholdsvis Havnegade og Damgade.
- Nexø Børnehus rummer både vuggestue og børnehaver og er normeret til at kunne have op til 102 børn. Børnehuset har 23-24 ansatte inklusiv køkkenpersonalet.
- Daginstitutionen ligger på Industrivej 11 med udsigt til mark og skov, og er bygget ud fra tanken om "det små i det store". Vuggestue og børnehaver er adskilt af et café-område i midten af bygningen, der fremstår som bygningens hjerte. *ek*

Nu er det vinter og gråt, men der er plantet et stort bøgetræ, bøghekkæ, syrener, pil og frugttræer på legepladsen, der vil blive grønnere og grønnere for hvert år. Foto: Berit Hvassum

anlagt på børnenes præmisser og med en låge i den fjerde ende, der fører næsten lige ud til skoven.

Fællesskab og venskaber

Samtidig med at børnehuset gør meget for at forankre børnene på deres stuer, arbejder der også meget bevidst med at skabe et fællesskab for hele huset med eksempelvis samlinger to gange om måneden for alle, og aktiviteter med eksempelvis rytmik og bevægelse, der kan være på tværs af stuer. Søskenepar får også mulighed for at være sammen.

– Fordi vi er så mange, kan vi bedre dele os op i grupper og kan bruge hinandens kompetencer mere målrettet.

Anne-Mette Tranberg mener også – med den erfaring hun har fra mindre børnehaver – at det i en stor institution er muligt at få flere venskaber.

– I en lille institution er man mere sårbar. Måske er der kun tre børn på ens egen årgang, og ikke en man lige falder i hak med.

Endelig mener hun også, det er en fordel, at Nexø Børnehus rummer mange forskellige slags familier.

– Det giver meget, at børn fra forskellige kulturer og lande vokser op med, at de kan lege med børn fra andre kulturer og lande. De lærer at lege med hinanden uanset hvilken kultur, de kommer fra, og det er jo også det samfund, de kommer ud i bagefter. Det giver en mangfoldighed, de lærer at tage hensyn til hinanden, og det er beriggende.

Så du ser slet ikke ulemper ved de store børnehuse?

– Nej, faktisk ikke. Det fungerer godt. Vi har dygtige

Anne-Mette har arbejdet med børn i 33 år:

Det giver mig en lykkfølelse

Af Elisabeth Krogh

BØRNEPASNING

33 år i alt har Anne-Mette Tranberg arbejdet med børn. Siden 1995 i det kommunale børnepasningsområde på Bornholm, og derfor har hun nu 25 års jubilæum som ansat i kommunen.

De 25 år har budt på store omvæltninger. Anne-Mette Tranberg begyndte som pædagog i Jordbærhuset i Snogebæk. Dengang var der fire kommunale børnehaver i Nexø samt en i Snogebæk i og en i Svaneke.

Herefter blev hun ansat i børnehaven Karlsruvognen i Nexø som souschef og blev senere leder samme sted. Det skete i forbindelse med, at dag-institutionerne på Østbornholm blev lagt sammen i Dagtilbud Øst.

For fire år siden flyttede hun fra Karlsruvognen til det dengang helt nye Nexø Børnehus, hvor hun først var koordinator for vuggestueafdelingen og siden april 2017 har været faglig pædagogisk leder for børnehuset.

I dag har Østbornholm kun to kommunale vuggestuer/børnehaver – nemlig Nexø Børnehus og Svaneke Børnehus. Siden Anne-Mette Tranberg fik sit første pædagogjob i Snogebæk er både børnehaverne Jordbærhuset, Solen, Stjernehuset, Karlsruvognen og Den Blå Planet (nu privat børnehaver Troldhøj, red.) lukket.

Hvad synes du om den udvikling, der er sket?

– Det har været en spændende udvikling. Vi har lukket flere institutioner på Østbornholm, end måske noget andet sted på øen, men jeg tror, det har været en nødvendig udvikling.

– En stor institution som Nexø Børnehus er ikke så sårbar, som de små institutioner, der ikke kan løbe rundt, hvis børnetallet kommer for langt ned. Der er heller ikke de samme muligheder for udvikling i de små børnehaver. Jeg er glad for, at jeg er i det kommunale område. Det giver noget at være en del af et større fællesskab, for eksempel i forhold til uddannelse og sparring. Men man skal være fleksibel og omstillingsparat for at være gennem den udvikling, vi har været, siger Anne-Mette Tranberg.

Ud over de to kommunale børnehuser er der på Østbornholm i dag også fire private børnehaver: Naturbørnehaven Lillemyr på Balka, Vores Børnehaver i Snogebæk, Troldhøj Vuggestue og Børnehaver i Nexø og Naturbørnehaven Lillegryn i Svaneke.

For Anne-Mette Tranberg kom til Snogebæk var hun pædagogmedhjælper i Novo Nordisk børnehaver i Bagsværd, inden hun tog pædagoguddannelsen på Frøbelseminariet og arbejdede i en lille vuggestue på Frederiksberg.

– Så jeg har arbejdet med børn, siden jeg var 20, fortæller Anne-Mette Tranberg, der i dag er 53 år.

– Jeg har altid syntes, det var spændende og det, jeg brændte for, og det gør jeg stadig. Det er så livsbekræftende at arbejde med børn og familier. At se deres trivsel og udvikling og glæde, når de knækker koden og lærer noget nyt.

Hun er oprindelig fra Balka, men flyttede over for at tage sin uddannelse og flyttede tilbage igen som 28-årig, da hun selv fik barn.

– Når man er ansat så mange år, bliver man en del af mange familiers liv og kommer til at kende familierne gennem mange år. Jeg brænder for at give børnene et godt fundament, og det giver mig en lykkfølelse at se børnene udvikle sig og trives, siger Anne-Mette Tranberg.

Meget af personalet i Nexø Børnehus har været i en af de nu lukkede institutioner og har det samme lange kendskab til familierne.

25 års jubilæet fejres fredag i denne uge, når Nexø Børnehus fejrer sin 4 års fødselsdag med besøg af tryllekunstner Poul Tagora og kagemand, forældrekafe og åbent hus.

! I et større hus kan vi hjælpe hinanden. Når man er flere medarbejdere, har man også flere forskellige kompetencer og kan hjælpe og støtte hinanden og give faglig sparring.

Anne-Mette Tranberg,
Leder af Nexø Børnehus